

KATOLIŠKI GLAS

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE: RIVA PIAZZUTTA, 18 34170 GORIZIA - TELEFONO 0481 - 533177 - DIRETTORE RESPONSABILE: MONS. MOČNIK FRANCESCO - REGISTR. TRIBUNALE DI GORIZIA N. 5 DEL 28 - 01 - 1949 - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE - GRUPPO 11/70% AUTORIZZAZIONE DIREZIONE PROVINCIALE P. T. DI GORIZIA	UREDNIŠTVO IN UPRAVA:	Riva Piazzutta, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481 - 533177 - Telefax 533177 Poštni t/rn 11234499
TASSA RISCOSSA	ITALY		Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trieste - Trst - Tel. 040 - 414646	

Jezus Kristus včeraj, danes, jutri

V nedeljo 9. septembra se je števverjansko cerkveno občestvo spomnilo dekana Marjana Komjanca ob 50-letnici nove maše. Koncelebracijo je vodil g. Joško Benedetič, ki je tudi pridigal. Potem ko se je spomnil pokojnika in njegovega dela, je spregovoril o nekaterih aktualnih problemih sedanjega časa.

Tudi Marjan Komjanc je s svojim duhovniškim življenjem in delom stopil v vrste tistih duhovnikov na Primorskem, ki jim danes pravimo Čedermaci in ki so najlepša dlaka Cerkve na Primorskem, ki jih zgodovina ne samo ne bo mogla nikoli izbrisati, ampak jih je vpisala na svoje najsvetlejši strani. To poudarjamo ne zato, da bi poveličevali in povzdigovali duhovniški stan pred drugimi, ampak zato, da bi sedaj v časovni odmaknjenosti lepše zaželeli epopeja trpljenja, nezumljive zvestobe, nesebičnega žrtvovanja in razdajanja primorskih duhovnikov, ki so bili tesno povezani z usodo našega ljudstva v času, ko je bilo to ljudstvo zatirano, razžaljeno in ponižano.

Poslanstvo in vloga duhovnika med našim narodom pa sta posebno vidna danes, ko doživljamo izredne prelomne čase. Do kakšnih izkušenj, spoznanj in zaključkov smo se dokopali v teh zadnjih desetletjih po drugi svetovni vojni? Kakšna spoznanja nam prinaša nenadni zlom in razsulo komunizma v svetu? Človek, ki trezno misli, presoja in vidi, lahko ugotovi tri velika dejstva.

VERE NISO MOGLI UNIČITI

Vera je neuničljiva, ker prihaja od Boga in ne od ljudi. Vere si niso ljudje izmislili. To je pogumno povedal eden judovskih prvakov, ko so v Jeruzalemu zaprili apostole. Rekel je: »Pustite jih pri miru; če je to, kar učijo od Boga, jih ne boste mogli uničiti.«

In vendar je bil narejen blazen poskus, da bi vero uničili in ustvarili človeka brez Boga. Narejen je bil program za likvidacijo krščanstva v našem narodu. Slovenski kristjani so v teh preteklih letih veliko trpeli, bili zapostavljeni, zasmehovani, zatirani in poniževani. Mnogi so pogumno vztrajali. To je dejstvo, na katero mora človek danes gledati z ganotjem. Sodobni slovenski mislec je napisal: »Čast slovenstva so reševali zvesti in neupogljivi kristjani.«

Cerkev na Slovenskem se je v trpljenju in preganjanju prečistila, odložila je mnogo napak in se tako pripravljala na novo prihodnost, ki je ni mogla predvideti, a se danes pred njo odpira polna novega upanja. Kot služabnica človeštva stopa danes vsa nova in čista pred današnjega človeka, da mu prinaša Kristusa.

VERO PA KRISTJAN LAHKO IZGUBI

Drugo dejstvo, do katerega smo se dokopali, pa je v tem, da v človeku vera lahko tudi propade. Vera je božji dar, ki ga je treba sprejeti, ceniti, čuvati, braniti, izprostiti. Dar vere človek lahko tudi izgubi, ga zavrne. Mnogi so v našem narodu ta dar zavrgli in med nami ustvarili nov rod ljudi brez Boga.

Vsi, ki so se takoj po vojni odločili za ateizem, so bili krščeni in prešli versko vzgojo. Vsi ti se danes lahko zopet vrnejo k veri. V svojih sinovih in vnukih pa so ustvarili nov rod ateistov, ki se niso sami odločili za ateizem, ampak so se v njem kratkotalno znašli in danes ne vedo, kam naj se vrnejo.

NI NADOMESTKA ZA JEZUSA KRISTUSA

Nenadno razsulo brezbožnega sistema, v katerem smo živeli, pa nam dokazuje, da je Jezus Kristus nenadomestljiv. Kristusa so prikazovali kot slepilo in izmišljotino, ki človeka odtuja. Hoteli so graditi in ustvariti nov svet in novega človeka brez Boga. Zaton te ideologije potrjuje resnico, da niso možni nadomestki za Jezusa Kristusa in da so vsi poskusi, da bi Jezusa nadomestili, le brezupen podvig.

Ta sistem se je pred očmi vsega sveta

izkazal za to, kar je dejansko bil: tra-
gična utopija, ki je povzročila v našem
narodu nazadovanje brez primere na ver-
skem, duhovnem, moralnem in občečlove-
škem področju. Potrebna bodo desetletja
in celo stoletja, da se škoda popravi.

Danes se vedno bolj utrjuje prepriča-
nje, da je Jezus Kristus edini, ki more
prinešti človeštvu rešitev. S tem prepri-
čanjem se je začel pohod krščanstva v
svet. Apostol Peter je na binokstni dan
odkrito in pogumno povedal: »On je ka-
men, ki so ga zidarji zavrgli, pa je postal
vogelni kamen. V nikomer drugem ni od-
rešenja, zakaj pod nebom ni dano nobe-
no drugo ime, po katerem bi se ljudje
mogli rešiti.«

S tem prepričanjem stopamo kristjani
v tretje tisočletje krščanstva. Na razvali-
nah, ruševinah in pogorišču lažne kulture
smrti in brezboštva, odkrivamo kamen,
ki so ga zidarji zavrgli, pa je temeljni
kamen človeškega življenja in zgodovine,
da bomo na njem gradili nov svet, no-
vega človeka, novo civilizacijo ljubezni.

Jegličev simpozij v Rimu

Ljubljanski škof A. B. Jeglič

Slovenska teološka akademija v Rimu,
ki se je v preteklih letih spomnila Slo-
mška, Ivanocyja, Trinka, Sedeja, Missie,
Gnidovca in Mahniča, je letos od 18. do
21. septembra pripravila simpozij o ljub-
ljanskem škofu dr. Antonu Bonaventuri
Jegliču, ki je vodil ljubljansko škofijo od
1898 do 1930. Vrsta laičnih in duhovniških
strokovnjakov je skušala prodreti s svo-
jimi razmišljanji in predavanji v veličino
tega moža, ki ga uradna novejša zgodovi-
na sploh ne pozna ali pa ga slika v po-
dobah, ki so vse prej kot Jegličeve.

Anton Bonaventura Jeglič se je rodil v
Begunjah na Gorenjskem 29. maja 1850.
V mašnika je bil posvečen 27. julija 1873.
Pa doktoratu na Dunaju kot gojenec za
voda Augustineum je poučeval v ljubljans-
kem bogoslovju. Leta 1882 je odšel v Sa-
rajevo, kjer je bil kanonik, generalni vi-
kar in leta 1897 pomožni škof. Leta 1898
je prišel za škofa v Ljubljano in v tej
službi ostal do leta 1930. Kot upokojenec
je dve leti živel v Gornjem Gradu, nato
je prišel v Stično, kjer je umrl 2. julija
1937.

Predavanja na simpoziju so bila na do-
stojni višini, dobro pripravljena in so
nam odkrila marsikatero novost in tudi
skrivnost v življenju in delu tega ljub-
ljanskega škofa. Slišali smo osebne ozna-
ke: skrben pastoralni delavec, odlični člo-
vek, močno čustven, nadarjen za aktualna
vprašanja, stalen delavec, neupogljiv, od-
ločen, ponosen in otroško preprost, včasih
prenagljen, pogumen, močna narava, vodil-
na in samosvoja osebnost, originalen in
tudi daljnoviden, predvsem pa dober
človek. In še bi lahko naštevali.

Simpozij se je pod pokroviteljstvom

Slovenija se ubada s stavkami. Stavkali
so v Ljubljani cestni pometači, ker je
mestni svet sklenil, da razreši dolžnosti
direktorja te službe Branka Omerzaja.
Delavci nočejo sprejeti novega, češ da je
dosedanji kar na mestu. Vendar mestni
svet vztraja pri svoji odločitvi.

V petek 21. septembra so za eno uro
stavkali policisti, češ da imajo preizkuš-
ne plače v primeri s cariniki. Ti slednji so
državni nameščenci in imajo precej višje
plače kot policija, ki je republiška. Vsem
državnim nameščencem je namreč Ante
Marković zvišal plače.

Še vedno je neresen gospodarski polo-
žaj podjetja ELAN. Že ponovno so sku-
šali najti rešitev, da bi podjetje ne šlo
v stečaj, a vsakokrat zaman. Sedaj čakajo,
ali bo slovenska vlada garantirala plačilo
dolgov. Zanimivo je pa, da so pri ELANU
izginili številni dokumenti, tako da sploh
ni znan pravi gospodarski položaj tega
podjetja.

Na mejnih prehodih z Italijo in Avstri-

ju so zaplenili že večje količine orožja,
ki so ga skušali vtihotapiti v državo. Slo
je vedno za ljudi z juga. Zaplenili so tu-
di večje količine mamil, zlasti heroina,
ki ga tihotapci skušajo iz Turčije preko
Jugoslavije spraviti v Italijo in v druge
zahodnoevropske države.

Vlada je izdelala osnutek nove ustave
Republike Slovenije, ki jo bo Skupščina
sprejela prihodnje dni in jo bo nato pre-
dala v javno razpravo ljudstvu.

Ljubljanska univerza ne bo več univerza
Edvarda Kardelja, temveč samo Univerza
v Ljubljani. Tako je sklenil svet univerze.
Poimenovali so jo po Edvardu Kardelju
leta 1979. Sedaj so Kardelja izbrisali z
vseučilišča, saj je bil le učitelj, ki je gledal
univerzo samo od zunaj. Njegova zamisel
o samoupravljanju v gospodarstvu je do-
živela katastrofo in dokazala, da
Kardelj ni bil kak genialen ekonomist,
za kar so ga imeli.

Zanimivo je tudi, da so iz slovenske
Skupščine (parlamenta) odstranili Titov
kip in ga začasno prenesli v muzej. Tudi
Titove slike niso več obvezne v javnih
lokalih.

Sedaj čakamo samo še, da bo plevel
prekril napis na Sabotinu »Naš Tito«, v
upanju, da novogoriška občina ne bo ime-
la sredstev, da ga očisti.

Na Hrvaškem so doživeli to, da so v
kaznilnici v Lepoglavi imeli prvič po vojni
sv. mašo. Daroval jo je lepoglavski
župnik Mato Repič. K maši so prišli prav
številni zaporniki in čedno oblečeni. Za-
stopnik zapornikov je dejal: »Zahvaljuje-
mo se kardinalu Kuhariću, da je pri ob-
lasteh dosegel, da lahko molimo k Bogu.
Zahvaljujemo se tudi hrvaškim oblastem.«
Končal je: »Ni mogoče, da bi zadostili
pripadnikom vseh veroizpovedi, toda vsi
vemo, da je samo en Bog, pa naj se ime-
nuje Alah, Vsemogočni ali Jahve.«

Maša je bila v dvorani za tenis, ki je
prej bila kapela. Zapor v Lepoglavi je
do leta 1854 bil samostan pavlinec. Ko
so ga ti zapustili, je država v njem odprla
jetnišnico. Jetniki so se pa množili in
prvotni zgradbi so dozidavali vedno nove
zgradbe, tako da je Lepoglava bila in je
še vedno največji zapor v Jugoslaviji. Žu-
pniku so po maši pokazali celico, v kateri
je bil zaprt Tito za časa kraljeve Jugo-
slavije, pa celico, ki je v njej bil zaprt
sedanji predsednik Hrvaške Tujdman in
tudi celice, v katerih je bival kardinal
Stepinac, ki ga je Tito dal obsoditi.

Nekoliko preseneča pismo, ki so ga pod-
pisali nekateri srbski pravoslavni episko-
pi, med njimi tudi ljubljanski metropolit
Jovan. V tem dokumentu, ki so ga podpi-
sali v Pakracu na Hrvaškem, trdijo, kako
je pravoslavna cerkev na Hrvaškem zati-
rana, ustraševana, ponižana, kako požiga-
jo pravoslavcem hiše in domove, odpušča-
jo jih z dela in celo ubijajo. Za vse to
naj bi bila kriva tudi katoliška cerkev
na Hrvaškem in seveda Vatikan ter list
Glas koncila, ki k vsemu temu podžiga s
svojimi pisanjem.

Glas koncila, ki poroča o tem, naslavlja
članek »Od škofov zastrupljena neresni-
ca«. Saj škofje le trdijo, ne navajajo pa
nobenega primera, ker takih primerov ni,
trdi omenjeni časopis.

Srbija in Kosovo, to sta danes neloč-
ljiva partnerja, in sicer zato, ker si je
Srbija osvojila Kosovo kot svojo koloni-
jo. Kot znano je v juliju srbska Skupšči-
na razpustila albansko Skupščino in vlado
v Prištini in je vso oblast prevzela poli-
cija s svojimi posebnimi oddelki.

Nasilje, ki je že prej vladalo, se je še
zaostriilo. Policija vdira v hiše, preiskuje,
straši in tudi pretepa mirne ljudi po do-
movih. Izkazalo se je, da so bili albanski
otroci v šolah v resnici zastrupljeni. To
je ugotovila mednarodna komisija zdrav-
nikov. V bolnišnici v Prištini so odslovili
skoro vse albanske osebe in ga nadome-
stili s srbskim. Posebno hudo je v poro-
dničnici, ker albanske žene osebu ne zau-

pajo več; rodijo doma po starem običaju
ali pa gredo rodit kam drugam. Delavce
domačine odpuščajo z dela, ker so stav-
kali, obrtnikom zapirajo delavnice, trgov-
cem trgovine itd.

Vse to je zbudilo pozornost v zunanjem
svetu. Pa je prišla na Kosovo mednarod-
na komisija Helsinške federacije za člo-
vekove pravice. Toda v Prištini jo je srbska
policija najprej zaprla, potem pa jo
izgnala iz države s prepovedjo, da za tri
leta njeni člani ne smejo več v Jugosla-
vijo. Ko so člani komisije seznanili svet
o tem, je beograjski parlament vse zani-
kal, da to ni res.

List La Voce del Popolo, ki izhaja na
Reki, pa prinaša vest, da je predsednica
te komisije Christine von Kohl na Dunaju
izjavila, da se bo komisija 1. oktobra
znova vrnila v Jugoslavijo in tudi na Ko-
sovo. V Slovenijo in na Hrvaško so ko-
misijo sami vabili, v Beograd in na Ko-
sovo se bo sama povabila.

Pa še to: Od 9. do 12. septembra je na
Madžarskem blizu Budimpešte zasedala
Evropska škofovska konferenca. Albanski
katoliški škof Nikola Prela je konferenci
poslal pismo. V njem prosi škofo, naj se
zavzamejo pri svojih vladah, da bi se tu-
di na Kosovu in drugod spoštovale člo-
vekove pravice in druge svoboščine alban-
skega naroda.

Naš Pannella je tudi sklenil, da gre v
Beograd in na Kosovo, da vidi, kaj se
tam godi.

Olimpijske igre 1996

Poletne olimpijske igre bodo leta 1996
v Atlanti (ZDA). Olimpijski odbor, ki je
o tem glasoval, je v zadnjem kolu moral
izbrati med Atenami in Atlanto. Grki so
bili prepričani, da bodo oni zmagali, in
sicer zato, ker so prav pred sto leti (1896)
obnovili v Atenah nekdanje olimpijske
igre. Toda zmagala je Atlanta (51 proti 35).

Grki so bili zato zelo užaljeni in dejali,
da je zmagala Atlanta zavoljo denarja.
Vse kaže, da je bilo res tako. Atlanta je
namreč sedež družbe Coca-Cola, ki je neiz-
merno bogata.

Kvalificirano zastopstvo SSK na Ptuj

Shoda Slovenskih krščanskih demokra-
tov na Ptuj so se udeležili poleg Bojana
Brezigarja še predsednik deželnega sveta
SSK Marjan Terpin, deželni tajnik Ivo
Jevnikar, ki je v dopoldanskem času so-
deloval pri eni od treh dobro obiskanih
okroglih miz, član deželnega vodstva SSK
Marij Maver ter član pokrajinskega sveta
SSK v Trstu Sergij Pahor.

Maver in Pahor sta se naslednjega dne
udeležila tudi Slomškovega shoda na Põ-
nikvi in prinesla pozdrav s Primorske,
kjer dve ustanovi nosita ime po zname-
nitem slovenskem škofu, in sicer Slo-
mškov dom v Bazovici in slovensko držav-
no učiteljske A. M. Slomšek v Trstu.

Jubilej na Trsatu

Marijina božja pot na Trsatu bo obha-
jala 700-letnico. Občinski svet na Reki je
izglasoval resolucijo, da bodo predlagali
zagrebškemu parlamentu, naj sprejme po-
kroviteljstvo nad jubilejnimi manifestaci-
jami. Prav tako bodo predlagali predse-
dniku Tujdmanu, ki bo jeseni šel v Vati-
kan, naj ob tisti priložnosti povabi sv.
očeta, da obišče Mater božjo na Trsatu.

Povratek k sončni uri

V noči od sobote 29. na nedeljo 30. sep-
tembra se povrnemo k sončni uri. To
pomeni, da bomo kazalce na uri pomak-
nili za eno uro nazaj. Zadnje nedelje v
marchu smo jih prestavili za eno uro na-
prej, sedaj pa za eno uro nazaj; tako bo-
mo pridobili na spanju uro, ki smo jo
tedaj izgubili.

Sončna ura bo ostala v veljavi do zad-
nje nedelje v marchu, tj. 24. marca, ko bo-
mo obhajali oljčno nedeljo. Velika noč bo
namreč 1. aprila 1991.

Lojze Škerl

V PROTITOKU

REVANŠIZEM

Polemike, ki zadnje čase burijo duhove v italijanski javnosti, so po vsebini in obliki zelo podobne tistim, ki divjajo v Sloveniji in pri nas: govor je namreč o ubojih, ki naj bi jih bili zagrešili komunisti med vojno in po njej pa tja do petdesetih let, in to zlasti v Emiliji. Zanimivo je, da je zahteva po razčiščenju teh dogodkov prišla s strani komunističnih krogov samih ter bivših partizanov. Seveda je tudi tu prišlo do vika in krika, češ da se s tem blatio odporništvo in borci proti nacifašizmu, da se potvarja zgodovina ipd. Take izjave so silno podobne tistim, ki jih v matici in zamejstvu poslušamo kar na tekočem traku: na področju je »revanšizem«, borca za svobodo obenajčujejo s kvizlingi itd.

Ob vsem tem je potrebno poudariti tole: če govorimo o komunističnih (ne partizanskih) zločinih med in po vojni, to še ne pomeni, da mečemo ves partizanski boj v isti koš. Uboji, ki so bili zagrešeni zavoljo točno določenih ideoloških in strankarskih ciljev, nimajo nobene zveze z osvobodilnim bojem. Sedanje komunistično ogorčenje samo dokazuje, da je komunistična partija v vseh teh letih imela odporništvo za svojo osebno lastnino. Kolikokrat smo slišali o »naprednosti« osvobodilnega boja, o »naprednih« partizanih, o »napredni« mladini itd.? Kadarkoli pa se je pojavil glas o zločinih, ki so jih komunisti zagrešili — in to ne prav v korist odporništva! — so že prihajale na dan ogorčene izjave o »maličenju« osvobodilnega boja in gibanja. To se dogaja tudi danes in ponovno dokazuje, kako si PCI še vedno samovoljno prilašča monopol nad odporištvom.

Slovinci, ki živimo tako v matici kot v zamejstvu, smo na take obtožbe že navajeni: kolikokrat smo jih že slišali! Partizanstvo je »maličil« že Edvard Kocbek, ko je leta 1951 izdal svojo zbirko novel »Strah in pogum«; ravno tako sta partizanstvo »maličila« pisatelja Boris Pahor in Alojz Rebula, ko je leta 1975 izšla njuna knjžica »Edvard Kocbek pričevalec našega časa« z znanim intervjujem v zve-

zi s povojnim pokolom domobrancev; osvobodilni boj je »maličila« Spomenka Hribar, ko se je zavzela za narodno spravo.

Sedaj pa prihaja do »revanšizma«, do »opravičevanja« ne samo kvizlingom, ampak tudi bivšim okupatorjem in nacifašistom (npr. ob Peterletovem obisku na Koroškem). Na dan prihajata sovraštvo in želja po maščevanju, pravijo določeni krogi.

Resnici na ljubo nismo pri pobudnikih narodne sprave v spoveniji (bivšemu partizanu dr. Stanislavu Klepu, nadškofu Šuštarju, Spomenku Hribarjevi idr.) naleteli na kakršnokoli izjavo, ki bi dala slutiti, da je v teh ljudeh prisotno sovraštvo. Kdor je spremljal pravne slovesnosti v Rogu, na Teharjih in drugod, ni zasledil ne sovraštva in niti toliko razboznana »revanšizma«.

Po drugi strani je slutiti nestrpnost in sovraštvo do drugače mislečih prav pri tistih, ki se toliko »zavzemajo« za ideale odporništva, tako v Sloveniji kot v Italiji. To je razvidno že iz tona izjav: pri nas se npr. po Radiu Opčine neprestano govori o »izdajalcih«, »koljaših«, »farjih« itd., kar daje lepo podobo kulturnega in človeškega nivoja takih posegov.

Prav bi bilo, da bi o tem spregovorili borci sami, tisti tisoči borcev brez imena, ki niso v raznih vodstvih oz. odborih kake slovenske ZZB ali italijanske VZPI-ANPI in podobnih »uradnih« organizacij. Nedopustno je namreč, da se še naprej ena stran ima nekako za »lastnico« idealov osvobodilnega boja, potem ko je zaradi politične računice te izdala že med vojno in izkoristila boj tisočih fantov in mož za svoje politične cilje, za katere se večina partizanov ni borila, po vojni pa se je (v slovenskem primeru) polastila absolutne oblasti.

To ni noben »revanšizem«, ampak samo želja, da bi na dan prišla vsa resnica o krivdi enih in drugih. Samo s čistimi računi, predvsem pa s čisto vestjo, bomo lahko skupno stopili na pot prihodnosti. **nl**

DUHOVNA MISEL ZA 26. NAVADNO NEDELJO

»Kaj se vam zdi?... Kateri od teh dveh je spolnil očetovo voljo?« (Mt 21, 28.31)

Bog se ni omejl samo na to, da je ljudi opozarjal na škodo, ki jo povzroča greh, ampak je sam stopil na svet kot »Emanuel, kar pomeni: Z nami je Gospod« (Iz 7, 14). Vse to, da bi ponudil grešnemu človeštvu pomoč: svoje usmiljenje in odpuščanje. Hotel je, da bi zopet postali njegovi ljubljani otroci.

Med Arabci kroži naslednja pripoved: Nekega dne je Vsemogočni spregovoril o ljubezni in sožitju med živalmi; srčno je želel, da bi se imele med seboj rade in bile vedno dobre. Govoril je psu, slonu, papigi in drugim živalim. Vse so prislunhile njegovim besedam, samo dve živali ne. Blik se ni hotel spreobrniti, ker je v svoji nadutosti menil, da je že zadosti dober in pravičen z vsemi in ne dela nič hudega. Tudi svinja ni hotela spremeniti svojega življenja: preveč se je bila navadila jesti in poležavati v lastnem blatu.

Podobno se je godilo tudi Jezusu. Mnogi so mu prislunhili, vzeli njegovo besedo zares in spremenili svoje življenje. Nekateri pa so bili zase prepričani, da so že pravični in so na druge gledali zviška (farizeji). Jezusova beseda je šla mimo njihovih ušes. Prav tako bogatim, ki so imeli svoje srce prepolno samih sebe in materialnega bogastva, da ni bilo v njih prostora za ničesar drugega.

Zato nas Jezus vedno znova vabi, trenutek za trenutek, nedeljo za nedeljo, da pogledamo vase in presodimo, če v svojem vsakdanjem življenju upoštevamo njegovo besedo. Tudi takrat, ko z grehom zarezemo prepad med sabo in Bogom. Podobni smo drugemu sinu iz evanjske pripovedi, ki najprej ni hotel na delo v vinograd, potem pa je šel. Jezus mora postati vsakemu od nas zgled in vodnik, ker je edino on do konca izpolnjeval božjo voljo.

MILAN NEMAC

Minister Janez Dular v Gorici

Dr. Janez Dular je v sedanji slovenski vladi minister brez listnice zadolžen za stike s Slovenci v zamejstvu in po svetu. V tem svojstvu je že bil v Argentini, na Koroškem, na Tržaškem, v petek 21. septembra pa je prišel na Goriško. Naslednji njegov obisk bo v Beneški Sloveniji.

K nam je prišel kot gost SSO in SKGZ. Dopoldne je obiskal najprej Kulturni dom ter se tam srečal z odborniki in nekaterimi drugimi kulturnimi delavci. Seznanili so ga s prosvetnimi, športnimi, raziskovalnimi in gospodarskimi dejavnostmi v sklopu SKGZ. Za tem je odšel na goriško županstvo, kjer se je srečal z županom Antoniom Scaranom, predsednikom pokrajine Gianfrancom Criscijem ter z nekaterimi odborniki. Razvil se je prijateljski razgovor ter izmenjava mnenj o dobrem sosedstvu in sodelovanju tu na meji. Razne težave, ki so še vedno, se bodo z dobro voljo počasi odstranile, sta dejala sogovornika. Dr. Dular pa je omenil, da so potrebni tudi dobri odnosi do narodnih manjšin, tako na eni kot na drugi strani, če hočemo z dvignjeno glavo stopiti v Združeno Evropo.

Pri tem se je dotaknil tudi Maccanicovega osnutka zakona in navedel njegove pomanjkljivosti, ki se z njimi Slovenci ne strinjamo.

Po srečanju na županstvu, ki se je raztegnilo preko določnega časa, so gosta odpeljali na kosilo.

Popoldanski čas je minister odmeril srečanju s slovenskimi duhovniki v Zavodu sv. Družine. Ti so bili zbrani na dekanjski konferenci, ko je prišel dr. Dular mednje. Po pozdravih mu je dekan g. Anton Lazar orisal položaj v naših župnijah, dr. K. Humar je kratko spregovoril o KTD (Katoliškem tiskovnem društvu) in njegovem delovanju, msgr. O. Simčič je kot škofov delegat za Slovence poglobil poročilo g. dekana.

Minister si je v spremstvu šolskih sester ogledal še poslopje Zavoda, nakar je odšel na ogled poslopja na Placuti in zatem v Katoliški dom. Tu se je srečal s predstavniki SSO (Sveta slov. organizacij) in včlanjenih društev in drugih organizacij. Pozdravila ga je predsednica SSO Marija Ferletič, ki je ministra ves čas spremljala. Za njo so spregovorili zastopniki orga-

Minister Janez Dular

nizacij: dr. D. Paulin za ZSKP, prof. Drago Butkovič za GMD, Franka Žgavec za glasbeno šolo, Anka Černic za združenje cerkvenih pevskih zborov, Karlo Mučič za Slovence v Laškem, Marjan Markežič za Katoliški dom in Pastirčka, prof. M. Kranner za Vincencijevo konferenco, Igor Černic za SZ Olympio.

Minister je izrazil zadovoljstvo, da se je prvič srečal z goriškimi kulturniki in se seznanil z njihovim delom. Potrdil je, da se slovenska vlada hoče zanimati za vse rojake izven matične Slovenije, ne glede na njihovo politično prepričanje, in da hoče biti do vseh enako zavzeta. Nekateri se bodo morda čutili prikrajšane, ker so bili prej privilegirani, toda slovenska vlada mora skrbeti za vse člane slovenskega občestva in ne misli nikogar privilegirati.

Po ogledu prostorov Katoliškega doma je minister šel v Sovodnje, kjer se je srečal s slovenskimi župani (Števerjan, Sovodnje, Doberdob) in po večerji že z zastopniki strank, ki zanje glasujejo slovenski volivci (SSK, PSI, PCI, DC, Zeleni).

To je bil prvi direktni stik med slovensko vlado in Slovenci na Goriškem. Ministra je na obisku spremljal Boštjan Hožič, svetovalec v sekretariatu za mednarodno sodelovanje.

Velika planina

Ta kraj mnogi Tržačani dobro poznajo, ker so se udeležili smučanja ali poletnih pohodov po lepoti te planote med Kamniško Bistrico in Podvolovljekom. Turizem ni še pokvaril značilnosti Velike planine, ki ostaja ena najlepših slovenskih pokrajin. Na Veliki planini so planšarji, bajtarji na petih krajih. Tu pasejo krave od aprila do septembra. Zgradbe služijo polovica za bivanje pastirjev, polovica za živino (po deset krav).

Letos so planšarji na Veliki planini praznovali 60-letnico svojega organiziranega delovanja. V nedeljo 5. avgusta je bil raznovrsten kulturni spored ob pomoči društev iz Stranj, Črne in drugih bližnjih krajev. Najlepše je bilo pri maši, ki sta jo dva duhovnika opravila pred cerkvico Marije Snežne. Leta 1938 so verni pastirji postavili cerkvico, ki je lesena kot njih bajte. Nemci so leta 1943 vse požgali. Komunistična oblast ni dovolila obnove bogoslužnega prostora, čeprav so jo vsi želeli skupaj s svojim župnikom pok. Francem Gačnikom.

Pred dvema letoma je nadškof Suštar dosegel dovoljenje za cerkvico in pastirji so jo z velikim veseljem ponovno postavili; 5. avgusta 1988, na praznik Marije Snežne, jo je nadškof Suštar blagoslovil ob navzočnosti nad 15.000 vernikov, ki so povečini prišli peš na planino.

Od takrat se v mesecih paše in včasih tudi pozimi (polnočnica) vsako nedeljo ob 14. uri daruje sv. maša ob lepi udeležbi pastirjev in turistov. Letos se je ob drugi obletnici blagoslovitve cerkvice, 5. avgusta, zbralo nad 3.000 vernikov, ki so se udeležili maše in kulturnega sporeda ob 60-letnici PD Bajtar. Velika planina je ta dan preživela v barvah obkles, se ogrela v soncu in ob gostoljubnosti planšarjev ter gotovo pustila v vseh sklep, da se vrjeto na Veliko planino vsaj 5. avgusta ob prazniku Marije Snežne.

Če kdo želi v na ta lepi kraj, se lahko posluži žičnice, ki ga ponese do vrha (1700 m). Kraj žičnice je v Kamniški Bistrici, kakih 9 km od Kamnika. - M. Z.

Shod Slovencev v Zakojci ob 100-letnici rojstva Fr. Bevka

V nedeljo 16. septembra se je v vasi Zakojci zbralo veliko ljubiteljev slovenske besede na slavnostnem shodu ob 100-letnici rojstva pisatelja Franceta Bevka.

Velik obisk z obeh strani meje, je dokazal, kako priljubljen je Bevka, zlasti med mladimi, ki so v Zakojci tudi sodelovali na otvoritvenem shodu in odprtju obnovljene pisateljeve rojstne hiše, za katero so prav mladi zbrali največ sredstev. Za obnovitvena dela in za ureditev notranjosti domačije sta skrbela muzeja iz Nove Gorice in iz Idrije.

Ob otvoritvi so spregovorili minister za kulturo Capuder, republiški poslanec Tomaž Pavšič in član predsedstva Slovenije Ciril Zlobec.

Kulturni program se je odvijal na dveh naravnih prizoriščih, med katerima so v režiji Janeza Povšeta nastopile razne pevске, igralske, folklorne in telovadne skupine. Z Goriškega so sodelovali mešani zbor iz Podgore, dramska skupina iz Štandreja s prizorom »Oče na polikliniki«, goriška gledališka skupina in godba na pihala iz Doberdoba.

Celotni shod, ki ga je žal sredi popoldneva motilo slabo vreme, je izzvenel kot dolžna zahvala in priznanje človeku, ki je veliko prispeval za kulturno rast slovenskega naroda.

Obnova jezuitskega reda na Vzhodu

Jezuitski red obhaja letos 450-letnico svoje ustanovitve; 27. septembra 1540 je namreč papež Pavel III. s posebno bulo (listino) odobril pravila nove družbe, ki mu jih je predložil Ignacij Lojolski. Ta jubilej bodo jezuiti po vsem svetu slovesno obhajali z različnimi pobudami; tudi pri nas. Mislimo pa, da je za jubilej najbolj vzpodbudno to, kar se dogaja v deželah bivšega real-socializma, namreč nov razcvet Družbe Jezusove v teh državah. Avgustovska številka glasila »Slovenski jezuiti« poroča, kako je na Češkem, Slovaškem in Madžarskem.

Na Češkem je bila jezuitska provinca prepovedana in zatrta aprila 1950. Januarja, le dva meseca po padcu enostrankarskega sistema, so ji vrnili veliko cerkev sv. Ignacija in provincialno hišo. Februarja so odprli noviciat in kmalu sprejeli 16 novincev. Spet so začeli s pastoralnim delom v romarskem središču Velehradu, kjer posebej častijo sveta brata Cirila in Metoda. Eden od patrov je bil imenovan za župnika, za oskrbnika tega znamenitega svetišča in za predstojnika skupnosti sedmih bratov. Češka provinca šteje 114 članov.

Slovaška provinca je takoj, ko se je pojavila »iz podzemlja«, pokazala izredno življenjsko moč. Ima 50 članov več kot so sprva mislili. Neznan jezuiti so namreč živeli skrito, ne da bi vedeli drug za drugega. Januarja 1990 so našli 104 člane province, maja pa že 154. V noviciatu je 13 novincev, pričakujejo pa vsaj še 10 novincev v tem letu.

Iz podzemlja se je prizakal tudi jezuitski škof, katerega je posebej pohvalil Janez Pavel II. Je to škof Jan Korec, ki je postal vrsto krivic in preganjanj. Papež ga je imenoval za škofa najstarejšega škofovskega sedeža v Nitri.

Vračanje redovnih hiš, ki so jih po vojni spremenili v šole, razne ustanove in stanovanjske bloke, napreduje le počasi. Hitreje gre pri odpiranju in vračanju cerkva.

Na Madžarskem so bili jezuiti prepovedani pred več kot štirimi desetletji. Zdaj člani province spet sprejemajo nekatera nekdanja dušnopastirska središča, v noviciatu pa imajo 10 novincev. Večina jezuitov na Madžarskem še živi v privatnih hišah, ker so bili izgnani iz redovnih hiš. Težko je po tolikih letih kljub dobri volji novih oblasti spet priti do redovnih hiš. Na Madžarskem je 68 jezuitov, kar 96 pa jih živi v drugih državah.

★

Pokojnim rudarjem v Kreki

Močno iz jam je zagrmelo; krik z okolice je vstal. Hitro vse je prihitelo; vsak od groze je obstal...

Po domovih so jokali; svoje čakali zaman... In zvečer prazni so ostali stoli, mize, spalni hram...

Očka sanjal je otroka: »mu bom kupil avto, vlak...« Plin prodira, on zastoka... Ga pokrije smrtni mrak.

Cvetja na pogrebu je obilo; po domovih slez potok... Bog se usmilil glaz število neboljnih tu sirot... **Ivan Stanta**

Zakonska zaščita Slovencev v deželnem svetu Aoste

Dvanajst deželnih svetovalcev Union Valdotaïne je pred dnevi vložilo v deželnem svetu avtonomne dežele Doline Aoste predlog resolucije v korist pravičnega zaščitnega zakona za Slovence v Italiji. Kot poročila Slovenska skupnost v posebnem tiskovnem poročilu, podpisniki ugotavljajo, da italijanska ustavna načela o varstvu manjšin ostajajo za Slovence neuresničena, zlasti kar zadeva javno rabo slovenskega jezika v odnosih z oblastmi. Tu di sedanji vladni osnutek zaščitnega zakona vsebuje predloge, ki nižajo raven zaščite, ki jo predvidevajo ustavna načela in Londonski memorandum ter Osimski sporazum. Zato svetovalci francosko govoreče manjšine v Aosti pozivajo deželni svet, naj poseže pri najvišjih državnih oblasteh in zahteva čim hitrejšo odobritev zaščitnega zakona, ki naj spoštuje ustavo in zagotovi pravico do rabe slovenskega jezika v odnosu z oblastmi na vsem ozemlju, kjer je manjšina zgodovinsko naseljena, ter uresniči duha mednarodnih obveznosti, ki jih je sprejela Italija.

Gre torej, ugotavlja SSK, za nov sad sodelovanja in solidarnosti med manjšinami. Podoben dokument je pred časom predlagala tudi svetovalska skupina Južnotirolske ljudske stranke v deželnem svetu Tridentinske-Južne Tirolske. V obeh primerih je bila resolucija sad stikov med manjšinskimi šolskimi sindikati, ki jih vzdržuje Sindikat slovenske šole, in pa rednih političnih odnosov med SSK in ostalimi strankami manjšin.

Obnavno resolucije Union Valdotaïne o pravicah Slovencev v Italiji so vpisali na dnevni red zasedanja valdostanskega deželnega sveta 26. in 27. septembra.

Krimskaja jama nad Borovnico

V nedeljo 23. septembra so se poklonili več sto nedolžnim žrtvam, ki so jih med leti 1941-1942 pomorili in zmetali z to kraško jamo. Spravno slovesnost s cerkvenim pogrebom je vodil beograjski nadškof dr. Franc Perko. Ta je tudi blagoslovil velik križ, delo akademskega kiparja Jama, ki bo spominjal na vse, ki ležijo pobiti v jami. Slavnostni govor je imela Spomenka Hribar.

Zvedeli smo, da slično slovesnost pripravljajo tudi v Cerknem za cerkljanske žrtve; slovesnost naj bi bila v novembru. Ministra dr. Dularja smo ob njegovem obisku v Gorici prosili, naj bi tudi civilno rehabilitiral oba cerkljanska kaplana in njune sožrtve. Minister je odgovoril, da se to že pripravlja.

4.500 mladih v Stični

V soboto 15. septembra je bilo vseslovensko srečanje mladih v Stični, ki so prihiteli v ta kraj iz vseh delov Slovenije in tudi iz zamejstva. Organizirana sta bila dva posebna vlaka, eden iz Maribora in eden iz Ljubljane. Geslo srečanja je bilo: »Jaz sem trta, vi mladiki« (Jn 15, 5).

Ob 10. uri so se zbrali v stiški baziliki k poslušanju božje besede in skupnemu petju. Po razlagi, kaj pomeni sv. Bernard za naš čas, je bila kratka akademija o sv. Bernardu ob sodelovanju mladih in samostanskih patrov.

Višek srečanja je bila popoldanska služba božja. Somaševanje je vodil nadškof Suštar in z njim je somaševalo okoli 100 duhovnikov.

Praznik Moskve tudi v Kremlju

Sovjetske oblasti so za »Praznik Moskve« povabile patriarha Aleksija, naj opravi slovesno bogoslužje v katedrali Vnebovzjetja, ki je v središču Kremlja. To je prvič po oktobrski revoluciji, da je v tej katedrali bogoslužje, saj je bila spreminjena v muzej. Poleg množice vernikov so se slovesnosti udeležili predsednik parlamenta, predsednik ruske republike in moskovski župan.

Katedralo Vnebovzjetja so zgradili na začetku 15. stol. in v njej kronali ruske carje. Razen te katedrale so sovjetske oblasti vrnile pravoslavni Cerkev tudi cerkev »Veliki vnebohod«. V njej se je leta 1831 poročil veliki ruski pesnik Puškin. Po revoluciji so cerkev spremenili v tovarno.

Po slovesnosti v katedrali v Kremlju se je razvila procesija s patriarhom Aleksijem na čelu v cerkev Veliki vnebohod. Patriarh je ob tej priložnosti dejal, da je vrnitev obeh cerkva znamenje prerojenja duhovnih in moralnih idealov v Rusiji.

Huda ura nad našo deželo

Jesen je prišla v našo deželo s hudo uro. Ponoči od nedelje na ponedeljek je bilo v Kanalski dolini in po Karniji kot vesoljni potop. Od polnoči do treh zjutraj je lilo kot iz škafa, bliskalo kot bi se bližal sodni dan. Potoki so narasli, reka Bela je narasla in poplavlila vasi od Trbiža do Karnije; plazovi so se usuli na železnico, na avtocesto, na pokrajinsko cesto, da ne govorimo o krajevni poteh.

Blokiran je bil ves promet iz Italije v Avstrijo. Šele proti deseti uri v ponedeljek so očistili avtocesto za promet. Ves dan so čistili plazove na pokrajinski cesti, zlasti od Pontebe do Žabnice, saj je bila na več mestih zasuta z gruščem, ki je pridrvel nanjo z desne in leve. Še dalj časa je trajalo, da so usposobili promet po železnici. Hudo je bila prizadeta dolina Režija, dolina Aupa, dolina proti Tolmeču. Računajo, da je bilo škode za deset milijard lir.

Komaj so za silo usposobili promet skozi Kanalsko dolino, ko se je v ponedeljek popoldne nebo znova stemnilo. Tokrat se je nevihta razdivjala nekoliko bolj južno, od postaje Karnije proti morju; zajela je Gemono, Tričesimo, Cedad, Nadiške doline in še dalje proti jugu do Gradiške, Villesse, Palmanovo. Lilo je, grmel, vihar je ruval drevesa, odkrival strehe, voda je preplavila ceste, vdrla v kleti; številni avtomobili so bili poškodovani, ker so nanje padla izravana drevesa. K sreči je nevihta trajala manj časa kot prejšnja noč. V Gorici je bil le hud naliv brez posebnih posledic.

Škoda te prve jesenske ujme je ogromna; nekateri župani predlagajo, naj bi razglasili »naravno nesrečo« v prizadetih občinah in s tem pridobili pravico do posebnih davčnih olajšav in prispevkov.

Z GORIŠKEGA

Koroški dnevi na Primorskem

V organizaciji Zveze slovenske katoliške prosvete iz Gorice, Slovenske prosvete iz Trsta in Kršćanske kulturne zveze iz Celovca bodo potekali v oktobru »Koroški dnevi« z bogatim kulturnim programom v raznih krajih Primorske.

Odprije dnevov bo v soboto 6. oktobra ob 20. uri v Katoliškem domu v Gorici s srečanjem in nastopom gojencev koroške glasbene šole in Glasbenega centra E. Komel iz Gorice.

V ponedeljek 8. oktobra bo v Peterlinovi dvorani v Trstu otvoritev razstave o arhitekturi Roža, Podjune in Zilje. Ob tem bo tudi predstavitev knjige in predavanje o arhitekturi na Koroškem.

Od četrta 11. do sobote 13. je na sporedu otroška prireditev »Juri-Muri« v Afriki« z besedilom Toneta Pavčeka, glasbo Gabrijele Lipuša. Pripoveduje Polde Bibič.

Sobota je namenjena tudi srečanju med predstavniki NSKS iz Celovca in Slovensko skupnostjo (SSk) ter okrogla miza o odnosih med zamejsko stvarnostjo in Slovenijo.

Zaključek bo v nedeljo 21. oktobra s kantato za zbor, orkester in soliste »Pesem o Miklovi Zali«, v kateri je 150 nastopajočih.

Kvaternica na Mirenskem Gradu

Ta vsakoletni praznik priključno na Mirenski Grad vedno veliko ljudi, domačinov in iz okoljskih vasi. Tudi letos je bilo ta-

ko pri vseh mašah, zlasti še v nedeljo popoldne. Sodelovale so razne sosednje župnije. V soboto je bilo vrsta na Solkancih. Ti imajo sicer svojo božjo pot na Sv. gori, toda niso se pomišljali priti tudi na Grad s svojim župnikom in domačim pevskim zborom.

Naslednji dan, v nedeljo so se izkazali Mirenci, ki so imeli levji delež. Ob 10. uri je maševal njihov župnik Mirko Zakelj, pel pa mirenski cerkveni zbor. Tako je prav, saj spada Grad pod mirensko župnijo. Isti zbor je pel še popoldne med mašo ob 16. uri, in sicer latinsko mašo, pa tudi nekaj slovenskih liturgičnih pesmi. Zbor (vodi ga Andrej Budin) so pomnožili tudi pevci iz Rupe-Peči. Maševal in pridigal je novogoriški župnik Gašper Rudolf. Spregovoril je o Marijinih žalostih, pa tudi o Marijinem veselju, saj je tudi njeno življenje, tako kot naše, bilo prepleteno z veseljem in žalostjo. Opozoril je tudi na nevarnosti nove demokratične družbe, v katero stopa slovensko ljudstvo; te so zlasti individualizem in potrošništvo.

Z njim sta sodelovala Stanko Lipovšek, dosedanji superior na Gradu, in pa novi predstojnik Zdravko Pogorelec, ki je že nastopil novo službo. G. Gašper se je ob koncu maše zahvalil g. Lipovšku, ki je bil vedno pripravljen pomagati v sosednjih farah in bil nekako dekanjska »vezna veza«. Pozdravil je in voščil uspešno delo novemu superiorju g. Pogorelcu, ki je prvič na Mirenskem Gradu in to v tako odgovorni službi. Gotovo mu ta služba ne bo težka, saj je že bil vizitator slovenskih lazarištev.

Tudi mi se zahvaljujemo g. Lipovšku, ki je rad pomagal ne samo pri sestrah Čudodelne svetinje na Korzu, temveč tudi po naših župnijah.

Števerjan

Razprava spet prenesena. V ponedeljek 24. septembra je pred goriškim sodnikom potekala razprava o pritožbi dr. Formentinija zaradi bitja ure na zvoniku. Pretor je razsodil, naj se opravi tehnično preverjanje moči bitja cerkvene ure, ki tako zelo moti g. barona in njegove goste.

Pregled bo 1. oktobra, nadaljevanje razprave pa 11. decembra letos. Odločali bodo torej decibel in ne dejstvo, da je najprej bila ura in nato šele g. baron s svojimi gosti. Nam se zdi to čudna logika.

Razpis štípendij

Slovenski visokošolski sklad »Sergij Tončič« v Trstu razpisuje v akad. letu 1990/91 štípendije oz. podpore namenjene izrednemu študiju ali izredni raziskavi ali izrednemu študijskemu potovanju v tujino. Pogoji so naslednji:

1. Prosilci so lahko visokošolski študenti slovenske narodnosti s stalnim bivališčem v Furlaniji-Juljski krajini.

2. Imeti morajo dober šolski uspeh: vsaj 42/60 kot oceno zrelostnega izpita ali vsaj dve tretjini opravljenih izpizov s srednjo oceno 24/30, ako so univerzitetni študenti.

3. Pripadati družini s skromnimi finančnimi dohodki.

Lastnoročne prošnje s kratkim curriculum, opremljene z družinskim listom prisilca in kopijo zadnje družinske davčne prijave, nasloviti do 31. oktobra 1990 na: Visokošolski sklad »S. Tončič«, Boris Kuret, ul. Genova 13, Trst. - Informacije na tel. 742405 in 365260.

Po Reformaciji so šele leta 1942 zgradili v Uppsali prvo katoliško kapelo, ker je bilo vedno več novih priseljencev. Po 20 letih so cerkev povečali in jo posvetili na čast mučenca sv. Lovrencu. Danes je vpisanih v župnijo okoli 1.800 katoličanov raznih narodnosti.

STARODAVNA IN DANASJNA UPPSALA

Najprej smo obiskali staro Uppsalo, ki leži nekaj kilometrov od današnje. Opazili smo visoke gomile, pokrite z zemljo in travo na ravnini, kjer stoji tudi cerkev iz 11. stoletja. Tu naj bi našli ostanke bivališča človeka, ki je živel 4.000 pred Kr. Iz 5. stol. pred Kr. so sledovi Vendov in njihov kulture ter Vikingov.

Na travniku nedaleč od cerkve je velik kamnit oltar, kjer je papež Janez Pavel II. maševal ob svojem obisku na Švedskem. Pridigo je imel v uppsalski stolnici. Ze od daleč se vidita mogočna zvonika glavne cerkve tega mesta, ki je bila do Reformacije katoliška cerkev. Zvonika segata v višino 118 m.

Stolnica je posvečena sv. Trojici in kra-

Ex tempore za slovensko šolsko mladino

Slovensko dobrodelno društvo v Trstu, ul. Machiavelli 22, priredi v nedeljo 30. septembra risarski natečaj Ex tempore za otroke slovenskih vrtcev, osnovnih in srednjih šol na Tržaškem. S tem želi omenjeno društvo na prijeten način in v prazničnem vzdušju izreči dobrodošlico našim otrokom ob začetku novega šolskega leta.

Ex tempore bo potekal v Barkovljah v prostorih Prosvetnega društva, ul. Cerreto 12, od 9. do 12. ure. Udeleženci naj se na zbirnem mestu predstavijo s svojimi barvicami, medtem ko dobijo papir in podlago na kraju samem. Razglasitev nagrajenec, razstava risb in nagrajevanje pa bo v istih prostorih popoldne ob 16. uri. Nastopil bo tudi čarodej Vikj s svojim peštrim programom.

Da bi podvig čim lepše uspel, prosi društvo za sodelovanje vse prijatelje mladine, zlasti pa cenjene učiteljice in učitelje, naj obvestijo svoje učence in jih spominjajo na to srečanje, za katero smo pripravili, da jim bo v veselje.

Škedenj

Predstavitve nove knjige. V Domu Jakoba Ukmarja v Škedenju je bila v nedeljo 23. septembra lepo obiskana predstavitev nove petjezične publikacije, ki jo je izdal tamkajšnji etnografski muzej. Gre za pripoved televizijskega režiserja Sandra Bolchija o krušarici.

Pred štirinajstimi leti si je Bolchi ogledal omenjeni muzej. Njegovo pozornost so pritegnile fotografije krušarce pri delu in tako je napisal utrinek iz svojega mladostnega spomina, ko je škedenjska krušarica vsak dan prinašala kruh na njihov dom. Pred 14 leti je črtica izšla v neki drugi publikaciji v italijanščini, angleščini (prevod David Pobury) in francoščini (prevod Agnes Feliciangeli). Tokrat pa je izšla še v slovenščini in nemščini. Za prevod v slovenščino je poskrbela Martina Rozman-Salobir, v nemščino pa Mirela Urdih. Knjigo je ilustriral Klavdij Pačič.

V publikaciji je tudi stran, ki prinaša bistvene podatke o tem etnografskem muzeju, ki je nastal z namenom, da zbira, ohranja, razstavlja in daje na ogled gradivo, ki se nanaša na Škedenj. V 15 letih svojega obstoja se je muzej obogatil z obsežnim in raznovrstnim gradivom, in to predvsem s pomočjo domačinov ter raznih prijateljev.

Na predstavitvi so sodelovali Mirela Urdih, Dušan Jakomin in Marijan Bajc.

Bazovica

Izlet otrok. Slomškov dom vsako leto nagradi člane zbora »Slomšek« z izletom. Letos so uživali lepoto vzpetin Colli Euganei. Pridružili so se jim še drugi otroci in starši. Od Padove naprej so se vozili po gričih do starodavnega svetišča Monte della Madonna (530 m nad morjem). Od tu se v lepem vremenu vidi do Nanosa in Učke.

Popoldne so se odpeljali v Praglio, kjer je znani benediktinski samostan. Vodil jih je živahno prikazal samostan in delovanje teh redovnikov, ki živijo od svojega dela, zlasti na polju. V Pragli so po-

zadnji vojni našli zasilno zatočišče ljubljanski bogoslovci in tudi drugi duhovniki.

Naslednja točka izleta je bil sv. Anton v Padovi. S težavo smo prišli do svetnikovega groba, ker je bilo ob njem veliko romarjev, ki so pobožno molili.

Slomškov dom pričakuje, da se bodo otroci radi odzvali vabilu na pevске vaje. Seveda je vse odvisno od staršev, koliko cenijo petje. Skof Slomšek je polagal veliko važnost prav v petje in videl v njem vrednoto, ki plemeniti srce in bogati narodno zavest. Današnji starši dajo veliko važnost športu. To je prav, a samo šport ne sme biti vrh vsega otrokovega udejstvovanja.

V naši cerkvi se pogosto ustavijo za mašo medjugorski romarji. Pridejo iz Verone, Vicenze in Trenta. V soboto 15. septembra pa so našo cerkev napolnili romarji iz Slovenije. Prišli so iz Ilirske Bistrice in okolice s petimi avtobusi, skupno nad 250 oseb. Na obeh straneh državne meje so jim šli na roko, da so hitro opravili preglede. Potovali so potem na Vejno in Barbano. Pri nas so se ustavili, ker so želeli zvedeti kaj o naši narodni manjšini, naših težavah v preteklosti in tudi v sedanosti. - MZ

Za prvenstvo duha

Več mesecev je v Trstu po cerkvah vabil lepak na duhovne vaje v kraju, katero ime sestavlja dve črki: Re. Na željo bolnikov, z njihovo in številnih dobrotnikov pomočjo je tu zrasel Dom duhovnih vaj, ki ga na svetu menda ni enakega. Je precej daleč. 580 km vozi avtobus iz Trsta preko Lombardije in Piemonta do soteske Vigezzo (wie getz?) s pogledom na Retijske Alpe, na pol poti od Domodossola in mestom Locarnom, 7 km pred švicarsko mejo.

Na višini 710 m je naselje Re, ki bi ga zaman iskali na zemljevidu ali na avtokarti. Ostalo bi nepoznano, ko bi ne bilo božjepotnikov iz bližnje Švice in Italije,

Srečanje v Aosti strank za Federalizem

V Aosti se je sestal Koordinacijski odbor manjšinskih strank evropske liste Federalizem. Predstavniki Union Valdotaïne, Sardinске akcijske stranke, Slovenske skupnosti, Okcitanске avtonomističnega gibanja, liste Südtirol, Zveze beneškega ljudstva in Južnega gibanja so razpravljali o sedanjem političnem trenutku in o vlogi manjšinskih in avtonomističnih sil. Valdostanski poslanec Luciano Caveri je orisal notranji italijanski položaj in vpliv, ki ga ima na probleme manjšinskih skupnosti. Zastopnik SSK, deželni podtajnik prof. Andrej Bratuž je v tej zvezi opozoril na stališče in zahteve slovenske manjšine. Podčrtal je sodelovanje slovenske stranke v procesu demokratizacije v Sloveniji in opozoril na evropske težnje nove slovenske oblasti in države.

Nova srečanja za obmejna področja

25. septembra je bilo na predsedstvu vlade v Rimu novo srečanje o zakonu za

ki prihajajo semkaj v svetišče čudodelne Marije od Krvi (Madonna del Sangue). Mladenič, ki je izgubljal pri igri, je 29. aprila 1494 iz jeze zagnal kamen v obliče Marijine slike. Prijatelj ga je posvaril in oba sta prestrašena zbežala.

Naslednje jutro se je starček Bartolomej s prsti dotaknil Marijine slike, da bi jo počutil; po okrvavljenih prstih je spoznal, da iz udarca na Marijinem obličju izvira curek krvi. Čudež je trajal do 18. maja. Relikviarij hrani v ampuli del te krvi.

Izbira za Dom duhovnih vaj je padla na kraj tega svetišča, ko se je ob romanju bolnih duhovnikov v Lurd, leta 1952, porodila želja, da bi se tu zgradil Dom duhovnih vaj za bolnike. Zamisel je uredničil msgr. Novarese ob sodelovanju sestre Mirjam Posurlo iz Hajfe. Leta 1960 je z začetnim darom bolnikov 9.200 lir kmalu zraslo impozantno poslopje, posvečeno Bremadonemu Srcu Marijinemu. Ob zaključku del je vsota narasla na 1 milijardo in 400 milijonov lir.

Vsako leto se od aprila do oktobra sreča na tem kraju do 6.000 bolnikov na 20 tčajah za osemnedevne duhovne vaje. In letos se jih je od 17. do 23. julija udeležilo iz Trsta, Gorice in V. Veneta, skupno s spremljevalci okrog 300 oseb, med temi nekaj Slovencev. Vodil je duhovne vaje tržaški škof Bellomi.

Odmaknjen sredi zelene spokojnosti gozdov, obvladuje okolici moderen 8-nadstropni sklop stavb z vsem komfortom, lastno termično centralo in dvigalci za bolnike na vozičkih. V ozadju ogromnega parka z alejami in kapelicami Lurda in Fatime je ob lepem vremenu sv. maša. Postrežba in prevoz bolnikov, vse je vzorno organizirano.

Sveta tišina v idiličnem gorskem področju nagiba srca v globoko kontemplacijo. In glej, medtem ko množica mladih »psihičkov« s neizčrpnim bogastvom duha in razuma izbira smrt kot edino alternativo za neizpolnjene želje, pa najde tam množica pohabljenih, slepih in hromih, v molitvi in božji besedi vir živega studenca od koder črpa moč in duhovno energijo za popolno vdanost božjim načrtom. Vračajo se na svoje domove duhovno okrepljeni v zavesti, »da je njihovo življenje, čeprav slabotno in trpeče, vedno čudovit dar božje ljubezni!«

F. V.

Potovanje v Skandinavijo

Naslednji dan smo namenili obisku starega univerzitetnega mesta Uppsale. Od prestolnice je Uppsala oddaljena 70 km proti severovzhodu. Ker je bila pot dolga smo mogli v avtobusu prislunhiti zgodovini krščanstva v teh krajih.

Poleg sv. Ansgarja je v življenju Cerkev na Švedskem imela pomembno vlogo sv. Brigita Švedska, ki je bila plemiškega rodu. Rodila se je v Finstadu pri Uppsali leta 1302 in umrla kot redovnica v Rimu leta 1373. Njena hči je bila sv. Katarina Švedska (1331-1381), ki je dala zgraditi cerkev in samostan v Vadsteni, ki je še danes katoliško romarsko svetišče v tej državi. V njem počivata obe svetnici, ki sta se proslavili s krščanskim življenjem, odpovedjo svetnemu blišču in dobrotelnosti. Kralj Gustav Vasa je v času Reformacije uničil katoliško delo, porušil samostan in veliko škodil katoliški Cerkvi; danes v tem kraju ostaja le svetišče in grob obeh svetnic.

Jakob Ulfsson leta 1477. Napis v notranjosti nad glavnimi vrati pravi: »Svobodno misliti je dobro, pravilno misliti je boljše.« Videli smo tudi dvorano, kjer podeljujejo Nobelove nagrade. Univerza ima tudi knjižnico Carolina Rediviva z nad 30.000 rokopisi.

Po skupni fotografiji, smo se vrnili k avtobusu ob železniški postaji. Tu smo imeli edinstven pogled na pravo morje koles, s katerimi se meščani vozijo do postaje, od tu pa na delo z vlakom v glavno mesto. Pot do hotela se je odvijala v pogovoru na vtise s tega izleta v preteklost in sedanost.

Popoldne smo namenili še zadnjemu sprehodu po mestnih ulicah in nakupom spominkov. Pri teh ni bilo veliko izbire in še ti so bili precej dragi. Nasploh je na Švedskem življenje drago, da ne govorimo o vinu in drugih alkoholnih pijačah, ki veliko stanejo. Švede te vrste pijače naskrivaj uživajo doma, ker v javnosti velja to bolj za potratno in razuzdanost. Tudi pivo je zelo drago. S hrano pa nismo bili

posebno zadovoljni, ker je bila bolj skromna; večkrat so bile na vrsti ribe, katerih nekateri od naših niso marali. Spomnili smo se na slaščice, s katerimi so nam postregli na Danskem.

Torek, 31. julija je bil ves v znamenju prevozov. Najprej smo se odpeljali na letališče za polet proti Milanu. Poslovili smo se od prijaznega vodiča prof. Adolfa Dahla in od šoferja Larsa. Dvignili smo se visoko nad oblake in za nami so se začeli odvijati spomini na lepa doživetja in nepozabne dneve v prijetni družbi.

V Milanu smo menjali letalo in se odpeljali v Ronke. Poslovili smo se in si zaželeli, da se spet srečamo, ter pozabili na kakšno nevspečnost. Izrazili smo željo, da bi se prihodnje leto spet srečali na potovanju v Rusijo. Za srečno pot smo se Bogu zahvalili že dan prej s sv. mašo v dominikanski cerkvi v Stockholmu.

Srečno in nasvidenje!

Jožko Markuža
KONEC

GORIŠKE NOVICE

Prepovedana slovenščina v goriškem občinskem svetu

Ceprav živimo v času neverjetnih sprememb in velike splošne želje po svobodi in priznavanju človekovih pravic, moramo beležiti v Gorici neljub dogodek. Na zadnji občinski seji je župan Scarano prepovedal svetovalcu Bratini poseg v slovenščini, kljub temu, da se je svetovalec B. Spacapan ponudil za prevajalca.

Torej ni šlo za problem razumevanja posega, ampak za prepoved rabe slovenščine. Sam župan ni znal pojasniti, na kateri zakon se pri tem sklicuje, poudarjal je le, da smo v Italiji in da morajo tudi slovenski svetovalci govoriti italijansko.

Seveda so prišle na dan protislovenske pozicije skoraj vseh strank: da Slovenci znajo italijansko, zato naj ne govorijo slovensko, da bi oni enako nastopili, če bi kak svetovalec govoril npr. v armensščini, da smo Slovenci nacionalisti, ipd.

Med prihodnjim zasedanjem občinskega sveta bo razprava o novem statutu goriške občine in bo seveda beseda spet tekla o možnosti uporabe slovenščine.

Na zadnji seji sveta so bili izvoljeni predstavniki občine v razne organe in komisije. Slovenci so v njih dobro zastopani:

SDAG (Družba za upravo avtoporta): Aleš Figelj (SSk), Boris Peric (PCI), Stefan Bukovec (SSk, kot uradni pregledovalec računov).

Trgovinska zbornica: K. Devetak (PSI). **Briška gorska skupnost**: B. Spacapan (SSk), I. Komel (PCI).

Ustanova za mestne usluge (Aziende municipalizzate): Marko Brajnik (SSk).

Občinske lekarne: Harjet Dornik (SSk, predsednica).

Komisija za volilne sezname: M. Breščak in B. Spacapan (SSk).

Še o prepovedi rabe slovenščine v goriškem občinskem svetu

Prepoved rabe slovenščine v goriškem občinskem svetu je s pravnega stališča sporna. Ko se je pred sedmimi leti zgodil v tržaškem občinskem svetu podoben primer, je svetovalec Parovel prijavil sodnim oblastem svetovalca Serija in Rossija, ki sta prepovedala rabo slovenščine v občinskem svetu. Občinska svetovalca sta bila prijavljena na podlagi člena 323 kazenskega zakonika, ker sta zlorabila in kršila kazenske določbe med opravljanjem uradnih dolžnosti. Svetovalca sta vršila funkcijo predsednika občinskega sveta in onemogočila svetovalcu Parovelu, da bi zaključil svoj poseg v slovenščini.

Razplet teh dogodkov, ki se je končal na kazenski preturi v Trstu z oprostilno razsodbo za občinska svetovalca, je bil ob enem priložnost, da je tržaški pretor Reinotti poudaril pomanjkanje ustreznega zaščitnega zakona v svoji zanimivi utemeljitvi kazenske razsodbe.

Kaj pa s prepovedjo rabe slovenščine v Gorici?

Posvetovanje goriškega župana z občinskimi tajniki in sklicevanje na 6. člen ustave, ki določa, da mora država z zakonom zaščititi manjšine, je bil v tem primeru popolnoma neosnovan, protizakonit in protiustaven!

V tem primeru se županova prepoved rabe slovenščine izkazuje kot protipravno dejanje, saj gre za kršitev člena 323 kazenskega zakonika (Abuso di ufficio in casi non preveduti specificamente dalla legge) tj. uradna zloraba v primerih, ki

niso izrecno zakonsko predvideni.

Pravica do rabe slovenskega jezika v odnosih z oblastmi je z načelnega, ustavnega vidika nesporna. To ustavno pravico nam izrecno narekuje razsodba Ustavnega sodišča št. 8 z dne 20. januarja 1982. O pravni logiki in o sporočilu te razsodbe se je v svojih utemeljitvah že večkrat protislovno izrekla tržaška pretura, vendar politična vrednost te razsodbe je za vse Slovence v zamejstvu zgodovinske važnosti. Novi kazenski postopnik je v členu 109, kjer priznava pripadnikom priznane jezikovne manjšine rabo materinščine v odnosu s sodno oblastjo, posredni rezultat razsodbe Ustavnega sodišča št. 28/1982.

Ustavno sodišče trdi na ključnem mestu (str. 7/300/33-34. vrst.), da »minimalna« zaščita slovenske jezikovne manjšine dovoljuje že sedaj rabo slovenščine v odnosih z oblastmi. In je samo po sebi umevno, da smo tudi Slovenci na Goriškem, točneje v goriškem občinskem svetu, priznana jezikovna manjšina!

V duhu te ustavne razsodbe, za katero se je treba zahvaliti največjemu borcu za pravice Slovencev v zamejstvu prof. Samu Pahorju, je ves Maccanicov osnutek v svoji osnovi protiustaven!

Glede na sporočilo te razsodbe je bila županova prepoved rabe slovenščine v goriškem občinskem svetu ne samo drzno dejanje, pač pa protiustavno in protizakonito.

Renco Frandolč
predsednik društva »A. Gregorčič«

Podgora

Poletne dejavnosti. Poletje je šlo h koncu. Župnija sv. Justa v Podgori že nekaj let nudi otrokom in mladini v poletnih mesecih razne rekreativne dejavnosti v pripravi, da poletje ni le počitniški čas, ampak tudi čas s pomembnimi vzgojnimi priložnostmi. Cilj vsakega predloga je spodbuditi globljo občestveno zavest med italijanskimi in slovenskimi verniki župnije. Medsebojno poznanje in mladinska razpoložljivost sta namreč izredna pot, ki nas privede do razumevanja, da »v Kristusu smo eno«, kar je cilj vsake evangelizacije.

V župnijskem zabavišču in na igrišču ob cerkvi se je od 18. junija do 29. avgusta odvijalo »Poletje skupaj« za otroke iz osnovne in srednje šole. Zbirali so se v jutranjih urah ob ponedeljkih, sredah in petkih z mladimi animatorji. Čas je potekal v igri in v skupinskem delu, seznanili pa so se tudi z različnimi katehetskimi predlogi s pomočjo diapozitivov.

Od 15. do 22. julija so potekale v Cololinovi hiši v Naborjetu (Videm) gorske počitnice. Udeležilo se jih je okoli 40 mladih iz župnij Podgora in Pevma-Štmaver. Bilo je četrto leto »pobratimstva« in sodelovanja med tema dvema majhnima župnijskima skupnostima. Letos smo tudi z zadovoljstvom ugotovili večji smisel za odgovornost pri mladih, ki so pomagali župnikoma pri pripravi in organizaciji tedna. Predvsem pomembni trenutki so bili obisk Sv. Višarj, izlet k planinski koči Nordio-Alpe, Bistrica, Ojsternik (2050 m) in zaključni praznik poln iger, veselja, glasbe. Posebno se zahvaljujemo kuharicam.

»Ali bi šli nekaj dni v Assisi?«

Don Maurov predlog je vzbudil zanima-

SLOVENSKA PROSVETA - TRST
ZVEZA SLOV. KATOL. PROSVETE - GORICA
KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA - CELOVEC

prirejajo

Koroške dneve na Primorskem

Sobota 6. okt. ob 20. uri v Katoliškem domu v Gorici:
Srečanje in nastop gojencev Glasbene šole na Koroškem in Centra za glasbeno vzgojo »Emil Komel« iz Gorice

Ponedeljek 8. okt. ob 20.30 v Peterlinovi dvorani v Trstu:
Razstava in predstavitev arhitekture Roža, Podjune in Zilje.

(Koroški dnevi se nadaljujejo do 21. oktobra).

nje nekaterih mladih in se je uresničil. Po tehnični (potovanje z vlakom, prenočitve v Assisiju, program) ter informativni pripravi (skupen ogled Zeffirellijevega filma »Brat sonce, sestra luna«) je nastopil dan odhoda. Namen izleta je bil preživeti skupaj nekaj dni v preprostosti, prijateljstvu in v spoznavanju ter morebitni primerjavi s sv. Frančiškom.

V dnevih, ki smo jih preživeli v Assisiju (od 17. do 21. avg.), smo spoznali Frančiškovo življenje v krajih njegovih premišljevanj in njegovih izbir. Tako smo lahko primerjali našo bivanjsko resničnost, ki jo sestavljajo gotovosti in dvomi, pogum in strah. Med potovanjem je nastalo med nami dobro prijateljstvo in doživeli smo vrsto pomenljivih in veselih srečanj: s skavti iz Fiumicella in Krmina, ki so s kolesi potovali po Umbriji; s patronom Massimo, ki nam je razložil svoje iskanje nekega življenjskega smisla; s številnimi mladimi, ki so z nami molili Hvalnice v Sv. Damjanu; s patronom Pavlom v samostanu sv. Maseja... z raznolikim svetom, obarvanim z različnimi rasami in kulturami, ki jih še zmeraj privlačuje zgled Asiškega ubožca, onstran kraja in časa.

Vprašanje uredništva: Vse lepo in prav. Vendar bi mi in tudi mnogi naši bralci radi vedeli, kakšen je pravzaprav bil splošni jezik mladine ob vseh teh srečanjih. Menimo, da je to za nas zelo važno.

Sv. Višarje

Srečanje katoliških izobražencev. V nedeljo 23. sept. se je preko 50 katoliških izobražencev s Koroške, Ljubljane in Furlanije zbralo na Višarjah na študijskem dnevu. Zborovanje je organiziral predsednik koroške katoliške akademske zveze univ. prof. Josef Schopfner iz Celovca. Medškofijski odbor za izobražene Slovence je zastopal njen sedanjí predsednik inž. Gregor Petrovič, ki je imel tudi kratek referat. V imenu udeležencev iz Furlanije je spregovoril župnik Marino Qualizza. Koroški akademik dr. Svetina je govoril o zgodovini Sv. Višarj. Osrednji del dneva pa je bilo predavanje prof. Inzka »Sedemdeset let skupne zgodovine na Koroškem«. Med udeleženci iz Slovenije je bil tudi ljubljanski župan inž. Jože Strgar, bivši predsednik Medškofijskega odbora za izobražence. - K. M.

Gorica je počastila svojega svetnika

Mnogi ne vedo, da je tudi v Gorici živel in deloval mož, ki ga je Cerkev proglasila za svetnika. To je sv. Rihard Pampuri.

Rodil se je v vasi Trivolzio blizu Pavie leta 1897, umrl pa leta 1930, star komaj 33 let. Najprej je bil zdravnik, nato je vstopil k usmiljenim bratom in kot tak prišel za krajši čas tudi v Gorico v bolnišnico sv. Justa, ki jo vodijo usmiljeni bratje. V tej bolnišnici se je po njegovi smrti zgodil tudi čudež, ki ga je Kongregacija za svetnike priznala za avtentičnega.

Pretekli teden so usmiljeni bratje pripravili tridnevno v čast temu svetniku. Tridnevnik je bila predvsem v njihovih bolnišnicah: pri Sv. Justu in pri Sv. Janezu od Boga v ul. Paolo Diacono, ki je prav tako v oskrbi usmiljenih bratov.

Zaključek tridnevne je bil v nedeljo 23. septembra ob 17. uri v goriški stolnici. Maševal je g. nadškof Bommarco. Udeležba ni bila ravno številna, a zato bolj kvalificirana; prišle so predvsem redovnice in redovniki iz mesta. Na koru je pel zbor L. Fogar, ki velja za stolniški zbor.

Sv. Rihard Pampuri je predvsem svetnik-laik. Do svetosti ni prišel samo kot redovnik, temveč je celo njegovo življenje prežeto s krščanskimi čednostmi: kot študenta na univerzi, kot vojaka sanitajca v prvi svetovni vojni, kot zdravnika na deželi po doseženi diplomii in nazadnje kot brata laika v redu usmiljenih bratov. Svojo krščansko osebno svetost je gradil vse življenje.

Čestitke

Skavti in skavtinje se z Elijo veselimo rojstva sestrice

MATEJE

Mamici Ani in očku Andreju iz srca čestitamo.

OBVESTILA

V četrtek 4. okt. ob 20.30 se bodo spet začela v cerkvi Srca Jezusovega predavanja »Lectio divina«, ki jih bo vodil p. Marko I. Rupnik (predavanja bodo v italijansščini). Tema prvega srečanja bo 15. poglavje Lukovega evangelija.

Na rožnovosno nedeljo 7. oktobra bo v Podgori tradicionalna procesija s kipom Matere božje ob 15. uri.

Redna mesečna seja ZSKP bo v ponedeljek 1. oktobra v Katoliškem domu v Gorici.

Romarjem v Assisi. Odhod bo v sredo 3. oktobra ob 5.45 s Travnika. S seboj prinesite veljavni dokument. Prvi dan potrdi za kosilo vsak sam. V Assisiju kot tudi na enodnevnem izletu bomo hodili peš, zato ne pozabite na primerno obutev in obleko. Kdor se ni poravnal stroškov, naj to stori čimprej.

Vse sotrudnike, ki se poslužujejo telefaksa, prosimo, da pošiljajo svoje dopise kolikor mogoče jasne z očisteniimi črkami (zlasti a, e, o), ker postanejo drugače nečitljive, ko gre tekst skozi omenjeni aparat. Hvala za razumevanje!

Lepaki za Misijonsko nedeljo so na upravi Katoliškega glasa. Dotiskali smo nanje slovensko besedilo. Dvignete jih lahko od prihodnjega ponedeljka dalje.

V italijansščini je izšla knjiga o našem Krasu »La vegetazione del Carso isontino e triestino«. Avtor je prof. Livio Poldini s tržaške univerze. Knjigo je založila deželna uprava.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda sporoča svojim članom, da bo v ponedeljek 1. okt. ob 17. uri v Marjiniem domu v ul. Risorta 3 v Trstu mesečna maša za ednost. Po maši bomo gledali diapozitive o potovanju na Madžarsko.

DAROVI

Za Katoliški glas: ob smrti drage Alojzije Simonič, namesto cvetja na grob sestri Pavla in Franca 200.000, druž. Basaldella 100.000, druž. Fabris-Spacapan 150.000 (skupaj 450.000 lir); Meri Melzer 50.000 lir.

Za novi sedež SGS: N. N. 50.000 lir.

Za Dom srečanja - Višarje: druž. Inzko, Sveče 100.000 lir; Maria Mantegna 500.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Dora Giovannini 50.000 lir ob obletnici smrti sina Stelia.

Marija Trobec-Beltrami: ob poroki sina Aleksandra 200.000 lir za misijone in 300.000 lir za Marijin dom v Rojanu.

Za »Ognjišče« pri Sv. Vincenciju: Mara in Giorgio v spomin na pok. Milko Tomšič vd. Devetak 50.000 lir.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: Mimi in Pina v spomin na Rahelo Hlača 100.000 lir.

Justina Vatta v spomin na Ivanko Furlan: za kapelo p. Leopolda 10.000 in za katoliški tisk 5.000; ista v spomin na Rahelo, Vero in Jurija Zupančiča: za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu 50.000 in za cerkev istotam 50.000 lir.

Za cerkev v Ricmanjih: N. N. Trst 30.000; N. N. Trst 20.000; druž. Carlin, Ricmanje 50.000; Bernarda Kuret v spomin brata Milana 50.000; Pierina Kuret v spomin pok. moža Milana 50.000; Marija Strajnsak v spomin pokojnih staršev 50.000 lir.

Za kapelo sv. Leopolda Mandiča: Stefka Lukežič, Trst 25.000; N. N. Trst 10.000; Anamarija in Pavel Zlobec ob srebrni poroki 100.000 lir.

Za misijonarja I. Štanta: N. N. Sovodnje 300.000; Meri Melzer 50.000 lir.

Vsem podpornikom našega lista in drugim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Goriški strežniki pred kočo v Zabnlcah s škofom Metodom Pirihom

Sporod od 30. sept. do 6. okt. 1990

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slov. tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder: »Marco Polo«. 11.00 Za smeh in dobro voljo. 11.45 Filmi na ekranih. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev. 14.10 Vesele in žalostne iz našega vsakdana. 14.40 V tudju z vami. 16.00 Sport in glasba. 17.30 V studiu z vami.

Ponedeljek: 8.10 Vozišča. 9.00 Valčki in polke. 10.10 Koncert. 12.00 Morje... 12.40 Cecilijanka 1989. Dekliški zbor Alenka iz Števerjana. 13.25 Gospodarska problematika. 14.10 Otroški kotichek. 14.30 Naravoslovje malo drugače. 16.00 Simfoniki RTV Slovenija. 17.10 Aladinova svetilka. 17.40 Mladi val.

Torek: 8.10 Rezija '89. 9.30 Zalostne zgodbe o veselih Kraševcih. 10.10 Koncert. 12.00 Vsak je svoje starosti kovač. 12.40 Cecilijanka 1989: moški zbor iz Branika. 16.00 Simfoniki RTV Slovenija. 17.10 Goriške gostilne. 17.40 Mladi val.

Sreda: 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev. 9.30 Vesele in žalostne iz našega vsakdana. 10.10 Koncert. 12.00 Glej, kaj ješ. 12.40 Cecilijanka 1989: mešani zbor Lojze Bratuž iz Gorice. 13.30 Na goriškem valu. Nadaljevanje ob 14.10. 16.00 Skladatelj Dane Škerl. 17.10 Literarne podobe. 17.40 Mladi val.

Četrtek: 8.10 Slovenski esej. 9.30 Cas trobente in čas kostanja. 10.10 Koncert. 12.00 Demetra, pridobljena zemlja. 12.40 Cecilijanka 1989: moški zbor Fantje izpod Grmade. 14.10 Dvignjena zavesa. 16.00 APZ Tone Tomšič iz Ljubljane. 17.10 Četrtkova srečanja. 17.40 Mladi val.

Petek: 8.10 Aladinova svetilka. 9.30 To je življenje. 10.10 Koncert. 12.40 Cecilijanka 1989: mešani zbor O. Zupančič iz Stan-dreža. 14.10 Otroški kotichek. 14.30 Od Milj do Devina. 16.00 APZ Tone Tomšič iz Ljubljane. 17.10 Kulturni dogodki. 17.40 Mladi val.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 9.30 Vraže in čarovnije pri nas. 10.10 Koncert. 12.00 Rezija in Kanalska dolina. 12.40 Cecilijanka 1989: moški zbor Štmaver. 14.10 In exilium. 16.00 Akademija Glasb. matice iz Trsta. 17.10 Spreminjanje etnične strukture v Jugoslaviji. 18.00 Marko Sosič» Slovo«. Igra.

Tudi letos prirejata PD Standrež in SD Velox iz Standreža

TEČAJ RITMIČNE TELOVADBE

v občinski telovadnici v Standrežu
Tečaj bosta vodili prof. Nataša Sirk in Kristina Marušič. Prišel se bo v torek 2. oktobra ob 15. uri. Udeležijo se ga lahko mladi od 5. do 16. leta. Prijave sprejemata Anica Pavio (tel. 21003) in Joana Marušič (tel. 21419 ali v trgovini).

KATOLIŠKI GLAS

tednik - uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - telefax 533177 - poštni tek. račun: 11234499 poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Poštn. plačana v gotovini - skupina II/7096
Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice
Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo (Società Tipografica Cattolica srl - Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318)

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici
Cena posamezne številke: 1000 lir
Letna naročnina: Italija 45.000
inozemstvo 70.000
zračna pošta 95.000

Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA

Podgorska mladina s svojim župnikom don Mauro Bellettijem